

Дзіву даеся, калі бачыш, колькі простых і вельмі карысных рэчаў можна зрабіць для дзетак з дрэва. Гэта і пазлы, на якіх можна вывучаць гарады і вобласці нашай краіны, і лато, і даміно, і музычныя інструменты. **СТАР 3**

Сёлета спаўняецца 50 гадоў з моманту заснавання вядомай беларускай фабрыкі зрабці для дзетак з дрэва. Гэта і пазлы, на якіх можна вывучаць гарады і вобласці нашай краіны, і лато, і даміно, і музычныя інструменты. **СТАР 4**

Удзельнікі звяздоўскага конкурсу «Хто каго?» мала таго, што вучаць вершы, дык яшчэ і пішуць — прымушаюць працаваць свае звільны. Ад чаго (яны на сабе заўважлі) нармалізуецца ціск, падымаецца настрой. **СТАР 8**

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Уладзімір Пуцін зробіць візіт у Беларусь 31 мая

Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Уладзімір Пуцін зробіць візіт у Беларусь 31 мая, паведамляе БЕЛТА.

У БЕЛАРУСІ СТВОРАНЫ ЗАКАНАДАЎЧЫЯ ЎМОВЫ ДЛЯ ПРЫХОДУ ЗАМЕЖНАГА КАПІТАЛУ Ў СФЕРУ ЭНЕРГЕТЫКІ

Тарыфы на электраэнергію для прамысловых прадпрыемстваў будучы зніжаны ў Беларусі з 1 студзеня 2013 года. Аб гэтым заявіў першы намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір Сямашка на пленарным пасяджэнні Беларускага прамысловага форуму, перадае БЕЛТА.

«З 1 студзеня наступнага года мы пойдзем на зніжэнне тарыфаў на электраэнергію, паколькі цяпер падшлі да небяспечнай мяжы, сёння 1 кВт.гадз каштуе 13,71 цэнта. А гэта ў сярэднем еўрапейскі ўзровень тарыфаў для прамвытворцаў, мы не можам дапусціць далей, каб прамысловасць напружвалася», — сказаў першы віцэ-прэм'ер.

Уладзімір Сямашка адзначыў, што пры падрыхтоўцы праекта бюджэту і макрапрагнозу на наступны год узнімаецца пытанне аб тым, як спрацоўваюць прадпрыемствы. Аднак яны ў сваю чаргу задаюць пытанне, якімі будучы ўмовы гаспадарання ў наступным годзе, якімі будучы тарыфы на энерганосбыты, сказаў ён.

Асновай для зніжэння тарыфаў на электраэнергію для прамысловых спажаўцоў стане адыход ад перакрываваанага субсідзіравання ў электраэнергетыцы. «Цяпер у нас вялікае перакрываваанае субсідзіраванне, мы будзем рухацца па меры росту зарплат да яго ліквідацыі», — растлумачыў першы віцэ-прэм'ер. Якімі будучы дакладна тарыфы на электраэнергію для прампрадпрыемстваў у наступным годзе, будзе вядома да канца чэрвеня.

Беларусь павінна быць гатовая да павышэння цаны на расійскі газ, лічыць Уладзімір Сямашка.

«Мы павінны быць гатовы да павышэння цэн на газ і павінны выкарыстоўваць існуючую газавую паўзу для ўзняцця энегаэфектыўнасці эканомікі краіны», — сказаў першы віцэ-прэм'ер.

Паводле слоў Уладзіміра Сямашкі, Расіі неабходны вялікія сродкі для развіцця газавой сферы. «Паводле ацэнак, толькі для асваення Ямала трэба ўкладзіць \$150-180 млрд, а гэта значыць \$25-30 млрд штогод», — сказаў ён. Таму Расія будзе павышаць унутраныя цэны на газ. «Расія будзе выводзіць унутраныя цэны на роўнадаходны, калі так — будучы істотна расці цэны на газ і для Беларусі», — дадаў ён.

«Цяпер газ Беларусі абыходзіцца танна — па цане \$165,6, аднак газавая паўза не будзе доўгай», — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер. У сувязі з гэтым ён заклікаў вытворцаў прымаць меры па павышэнні энегаэфектыўнасці і энегаберажэнні.

У заканадаўчай практыцы Беларусі адбыліся істотныя зрухі для прыходу замежнага капіталу ў сферу энергетыкі. Першы віцэ-прэм'ер адзначыў, што за няпоўныя 15 гадоў ВУП Беларусі вырас у 2,5 раза, пры гэтым валавое спажыванне паліўна-энергетычных рэсурсаў павялічылася толькі на 10 працэнтаў. «Гэта надзвычайны досяг і значны вынік», — адзначыў ён. Таксама істотны вынік дасягнуты ў частцы зніжэння энегаёмкасці ВУП.

Дасягнутыя вынікі пацвярджаюць, што ў Беларусі праводзіцца сістэмная работа ў сферы энегаберажэння і энегаэфектыўнасці, падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер. «Мы, безумоўна, дабіліся добрага выніку, але яшчэ ёсць значны рэзерв», — адзначыў Уладзімір Сямашка. Паводле яго слоў, гэта датычыцца ў першую чаргу мадэрнізацыі асноўных фондаў беларускай энегаістэмы, што даць магчымасць знізіць затраты паліва на выпрацоўку электраэнергіі.

«Нам ёсць куды рухацца, але для гэтага мы павінны ўкладваць грошы», — адзначыў першы віцэ-прэм'ер. На ўсе праграмы энегаберажэння за мінулы год у Беларусі было накіравана \$1,3 млрд, пры тым, што ў Расіі гэта лічба складала \$1,6 млрд. «Але гэта не значыць, што мы павінны шукаць толькі свае крыніцы, прыбытак прадпрыемстваў, прыбытак энегаістэмы, нацыянальнага беларускага капіталу, я заклікаю да таго, каб прыходзіў замежны капітал і ў тым аб'ёме выглядае рэалізоўваць свае патэнцыяльныя магчымасці», — падкрэсліў ён.

Беларусь зацкаўлена ў стварэнні альянсу МА3а і КамАЗа на ўзаемавыгадных умовах. Першы віцэ-прэм'ер раскасаў, што пытанне аб перспектывах аб'яднання МА3а і КамАЗа ў холдынг «Расбелтаўра», а таксама партнёрства двух прамысловых гігантаў будзе ў маі разгледжана на пасяджэнні Прэзідыума Саўміна. «Там мы будзем ужо нешта прапаноўваць», — сказаў ён. Пакуль бакі вядуць перагаворы. «Яны няпростае, бо ў нас розныя пазіцыі — прадавец хоча прадаць даражэй, пакупнік — купіць танней», — дадаў Уладзімір Сямашка. **СТАР 2**

ПА ДАРОГАХ ДЗЯЦІНСТВА

Мікалай МАРТЫНАЎ, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, генеральны дырэктар СТАА «Марка»:

«Нельга проста даць зарплату \$500. Яе неабходна зрабіць, а для гэтага трэба стварыць работніку такія ўмовы, каб расла прадукцыйнасць яго працы. Менавіта таму так важныя мадэрнізацыя вытворчасці, тэхнічнае пераўзбраенне, асваенне новых відаў прадукцыі. Тут вядучая роля належыць кіраўніку, які павінен быць актыўным, інавацыйна думачым».

НАДВОР'Е СЁННЯ	
Брэст	+ 10°
Віцебск	+ 21°
Гомель	+ 19°
Гродна	+ 11°
Магілёў	+ 18°
Мінск	+ 19°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 17.05.2012 г.

Долар ЗША	81 70,00 ▲
Еўра	103 70,00 ▼
Рас. руб.	264,00 ▼
Укр. грыўня	1014,59 ▲

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ:

«ПАТРАБУЙ МАКСІМАЛЬНАЕ — АТРЫМАЕШ ЖАДАНАЕ»

У апошнія некалькі гадоў эканоміка Віцебшчыны развіваецца дынамічна. Тут ствараюцца прынцыпова новыя вытворчасці, расце экспарт тавараў і паслуг, набірае тэмпы сельская гаспадарка. А сам Віцебск настолькі папрыгажэў, што тыя, хто не быў тут даўно, прыемна здзіўляюцца пераменам. Не сакрэт, што вобласць многага дабілася дзякуючы ініцыятыве губернатара, які з'яўляецца «генератарам» многіх ідэй. **Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ адказаў на пытанні «Звязды».**

— Па выніках мінулага года ў вобласці захавана станоўчая дынаміка ў сацыяльна-эканамічных развіццях. Якія задачы вы лічыце прыярытэтнымі сёння? Ці паўплывалі на планы наступствы фінансавога крызісу?

— Так, летася ўмовы гаспадарання змяніліся. Але дэвальвацыя беларускага рубля, зніжэнне даступнасці крыўтных рэсурсаў з-за павышэння стаўкі рэфінансавання і скарачэнне магчымасцяў унутраных інвестараў з-за росту цэн не змянілі галоўную мэту сацыяльна-эканамічнага развіцця вобласці — рост дабрабыту і паліпшэнне умоў жыцця насельніцтва.

— Мы зыходзім з таго, што калі патрабуеш жадаанае, атрымаеш жадаанае. Нашы абавязальствы з'яўляюцца тым самым галоўным інструментам, які дае магчымасць устойліва развівацца. Створаная сістэма ўключае адпаведныя заданыя рэгіёнам вобласці, структурным падраздзяленням аблвыканкама, абласным арганізацыям па аб'ёмах вытворчасці асноўных тавараў-прадстаўнікоў, удзельнай вазе адгружанай інавацыйнай прамысловай прадукцыі ў агульным аб'ёме адгружанай прадукцыі, зніжэння запасаў гатовых вырабаў, вытворчасці валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі, рознічным тавараабароце, будаўніцтве жылля, інвестыцыях у асноўны капітал, прыцягненні прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове, знешэканамічнай дзейнасці і гэтак далей.

— Такі падыход дае добры эффект. Напрыклад, па выніках першага квартала гэтага года вобласць заняла лідзіруючы месцы сярод рэгіёнаў рэспублікі па тэмпах росту валавога рэгіянальнага прадукту, вытворчасці прамысловай прадукцыі, рознічным тавараабароце, інвестыцыях у асноўны капітал па падначаленых аблвыканкаму арганізацыях, удзельнай вазе затрат на набыццё машын, абсталявання, транспартных сродкаў, і агульным аб'ёме інвестыцый у асноўны капітал, экспарту тавараў і паслуг, салда да знешняга гандлю таварамі (без уліку нафты і нафтапрадуктаў).

— Калі перад людзьмі паставіць канкрэтную задачу і вызначыць шляхі яе вырашэння, атрымаеш чаканы вынік. Гэта звычайнае правіла паспяховага кіраўніцтва. **СТАР 2**

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

КОЛА І ІНШЫЯ НАПОІ З КАФЕІНАМ — ЦІХІЯ ЗАБОЙЦЫ СУЧАСНАГА ЧАЛАВЕКА

Напоі, якія змяшчаюць кафеін, небяспечныя, заяўляюць спецыялісты. Гэта пацвярджае той факт, што празмернае спажыванне колы забіла 30-гадовага жыхараку Велінгтона, Наташу Харыс, перадае InoPressa. У жанчыны дэягноставалі сардэчную недастатковасць.

Як піша Der Spiegel, смеротнай дозай лічацца каля 10 грамаў кафеіну. У кубку моцнай кавы можа змяшчацца прыкладна 80 міліграмаў. Значыць, выпіўшы некалькі дзясяткаў літраў кавы, дарослы чалавек рызыкуе памерці. Дзясятая доля смеротнай дозы дае такаідыно, павышэнне ціску, арытміі, праблемы з кровазваротам. А мляоснасць — натуральнае рэакцыя арганізма, які спрабуе вывесці яд. Па статыстыцы, смерці з прычыны злупжывання кафеінама рэдка, але здараюцца з зайздроснай рэгулярнасцю. У асаблівай небяспечны асобы з хранічнымі захворваннямі і тыя, хто не ведае аб сваіх хваробах.

ГРЭЦЫЯ ВЫЗНАЧЫЛАСЯ З ДАТАЙ ВЫБАРАЎ, ЕЎРА АБНАВІЎ МІНІМУМ ЗА 4 МЕСЯЦЫ

Лідары палітычных партыяў Грэцыі вызначыліся з датай новых парламенцкіх выбараў — яны пройдуць 17 чэрвеня. Грэчаскія палітыкі пасля выбараў 6 мая не дамовіліся аб фарміраванні ўрада, пасля чаго прэзідэнт вырашыў прызначыць новыя выбары.

На фоне палітычнага крызісу ў Грэцыі курс еўра да долара пераадолеў псіхалагічную адзнаку ў \$ 1,27 за еўра і абнавіў мінімальную адзнаку за апошнія чатыры месяцы.

ІЛЬГОТНАГА ПДВ НА ПРАДУКТЫ Ў ЛІТВЕ НЕ БУДЗЕ

Парламент Літвы прагаласаваў супраць увядзення новых ільгот ПДВ, выключыўшы з гэтага пераліку толькі лётгты ў дачыненні да друку і грамадскага транспарту. Парламент Літвы адхіліў прапанову ўвесці новыя лётгты ПДВ для білетнаў на культурныя і спартыўныя мерапрыемствы, у музеі і галерэі, паркі і заапаркі, гасцінчыныя паслугі, усе прадукты харчавання, дзіцячыя аўтаматбілы сядзенні і веласпедныя шлемы. Увядзенне лётгтнага тарыфу для друкаваных выданняў і транспартных паслуг, прапанаванае прэзідэнтам Даліў Грыбаўскайтэ, будзе вырашацца пазней — пасля таго, як сваё заключэнне па гэтым пытанні дасць урад Літвы.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

БОЛЬШ ЗА ПАЛОВУ НАСЕЛЬНІЦТВА МАЛДОВЫ ВЫСТУПАЕ ЗА ДАЛУЧЭННЕ ДА МЫТНАГА САЮЗА

У Малдове большасць насельніцтва выступае за ўступленне рэспублікі ў Мытны саюз Расіі, Беларусі і Казахстана, а не ў Еўрапейскі саюз. Пра гэта сведчаць вынікі сацыяльнага «Барометр грамадскай думкі», паведамляюць дырэктар Інстытута грамадскіх палітык Аркадзь Барбарошыё.

За ўступленне Малдовы ў Мытны саюз выказалася 57% ад агульнага ліку апытаных, супраць — 20% рэспандэнтаў. У той жа час за далучэнне рэспублікі да Еўрапейскага саюза выступіла 52% апытаных, а супраць — 30%. Пры гэтым у выпадку, калі б перад рэспандэнтамі паставілі на рэфэрэндуме пытанне ва ўльтыматываўнай форме — уступаць Малдове ў ЕС ці ў Мытны саюз, то 35% апытаных выбралі б першы варыянт, а 38% — другі.

КОРАТКА

Годам экалагічнай культуры і аховы навакольнага асяроддзя аб'яўлены 2013 год у СНД. Такое рашэнне прынялі лідары краін Садружнасці па выніках нефармальнага пасяджэння Савета кіраўнікоў дзяржаў СНД, праведзенага 15 мая ў Маскве. Бягучы год у Садружнасці прысвечаны спорту і здароваму ладу жыцця.

Беларускі санаторый (аналог «Марчылінскай водаў» Расіі) будзе пабудаваны ў Браслаўскім раёне паблізу ўнікальнай крыніцы бромнай вады. Санаторый павінен быць пабудаваны ў пасёлку Відзы Браслаўскага раёна. Вучоныя Нацыянальнай акадэміі навук правялі разведку і выявілі бромныя расол і сульфідны газы.

Два звышмагутныя электравозы БКГ-1 для Беларускай чыгуны прыбылі з Кітая ў Баранавічы. Новыя электравозы здольныя везці грузавае саставы вагой да 9 тыс. тон, што даць магчымасць істотна пашырць магчымасці БЧ па перавозцы транзітных грузаў. Канструкцыйная хуткасць новых электравозаў складае 120 км/гадз., што на 20 км/гадз. больш за хуткасць электравозаў ВЛ80с.

Адкрыццё купальнага сезона ў Магілёўскай вобласці адкладзена на няпэўны тэрмін. Гэта звязана з «влікай вадоў»: напрыклад, сёлета Днепр падняўся вышэй за крытычныя паказчыкі болей чым на 5,5 метра. Вада яшчэ толькі пачала спадаць, за суткі ўзровень зніжаецца прыкладна на 10 сантыметраў. Між тым, сіноптыкі яшчэ абяцаюць дажджы, а таварыства вырагавання на водах звяртае ўвагу на тое, што за апошнія два месяцы ў вобласці патанулі 18 чалавек.

ЦІ ЁСЦЬ КНИГА, ДА ЯКОЎ ВІ ЗВЯРТАЕЦЕСЯ ЗНОЎ І ЗНОЎ?

Людміла ЗДРАДОЎСКАЯ, загадчык аддзела інфармацыйна-бібліяграфічнай работы Гродзенскай абласной навуковай бібліятэкі імя Я.Ф. Карскага:

— «Ганна Карніна» Льва Талстога. Гэтую кнігу я чытала ў розным узросце. Упершыню — у 20 гадоў, а потым шмат разоў перачытвала і кожны раз быццам адкрывала зноўку. Зараз я магу чытаць «Ганну Карніну» неабавязкова з пачатку да канца, а выбіраючы асобныя главы. Нягледзячы на тое, што змест ужо даўно вядомы і, здаецца, добра яго помніш, усё роўна кожны раз можна адкрыць для сябе нешта новае, тое, на што раней не звяртаў увагі.

Вольга СТАШЭЎСКАЯ, цяпер — проста мама ў дэкрэтным водпуску:

— «Майстар і Маргарыта» Міхаіла Булгакава. У 10-м класе пачынала чытаць, але хапіла толькі на тры главы. Усё здавалася нудным і нецікавым. У больш свядомым узросце прачытала раман цалкам, але без глыбокага асэнсавання, і зноў паставіла на паліцу. Пасля прагляду аднайменнага серыяла захачелася прачытаць твор, каб параўнаць з экранізацыяй. Менавіта тады кніга стала адной з любімых. Падабаецца філасофія рамана і, безумоўна, Маргарыта з яе пацучэм глыбокай і самаахвярайнай любові да Майстра. Нароўні з сур'ёзнымі тэмамі, што прымушаюць задумацца над сэнсам жыцця, раман прасякнуты і гумарам.

Ніна КАРОЎКІНА, метадыст фізіка-тэхнічнага факультэта ГРДУ імя Янкі Купалы:

— Раман англійскага пісьменніка Цібара Фішэра «Філасофы з вялікай дарогі». Пазнаёміцца з гэтым аўтарам мне прапанавалі ў бібліятэцы імя Карскага, чытачом гэту з'яўляюся больш за 10 гадоў. Кніга апавядае пра звычайнага сучаснага чалавека, які па некастрычных прычынах апынуўся на дне жыцця. Аўтар з вялікім пацучэм гумару апісавае паходжанні дзея. Гэта своеасабліва філасофская казка, якую цікава перачытваць зноў і зноў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

